

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ إِقْرَأْ

وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ

يَعْلَمُ ﴿٥﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ص لِي أَلله علمه به وسلم

اللَّهُمَّ أَنْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا

EĞİTİM HAYATI VE HAYAT EĞİTİMİ

Aziz Kardeşlerim!

İslâm medeniyeti, ilk emri “Oku!” olan bir ilim medeniyetidir. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de, “**Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?**”¹ buyurarak ilme ve öğrenmeye verilen değeri en açık şekilde ifade etmiştir. Ancak İslâm'ın benimsediği anlayışa göre eğitim hayatı; sadece okul sıralarından, diploma almaktan ya da sınav kazanmaktan ibaret değildir. Eğitim; insanın zihnini cehaletin karanlığından kurtarma, eşyayı ve kâinatı Rabbimizin adıyla okuma çabasıdır. Çünkü hutbemin başında okuduğum ayet-i kerimelerde okumanın Rabbimizin adıyla yani O'nun rızası gözetilerek ve Müslümanca bir bakış açısıyla yapılması gerektiği şöyle ifade edilmiştir:

“**Yaratan Rabbinin adıyla oku! O insanı rahim duvarına tutunan aşılانmış bir hücreden yarattı. Oku! Rabbin sonsuz lutuf ve kerem sahibidir. Kalemle yazmayı öğreten O'dur. İnsana bilmediği her şeyi öğreten O'dur.**”²

Muhterem Mü'minler!

Gençlerimizin ve çocuklarımızın iyi bir eğitim alması hem bireysel hem de toplumsal sorumluluğumuzdur. Ancak unutmamalıyız ki, sadece zihni dolduran, kalbe ve ruha

dokunmayan bir eğitim eksik kalmaya mahkûmdur. İlim, insanlığın hayrına ve Allah'ın rızasına vesile kılınmalıdır. Sevgili Peygamberimizin dualarında sürekli talep ettiği ilim; fayda sağlayan, insanı olgunlaştıran, dünya ve ahiret saadetinin anahtarını sunan ve hakikate kapı aralayan ilimdir.³

Kıymetli Müslümanlar!

Eğitim hayatı insanı meslek ve bilgi sahibi yaparken; hayat eğitimi insanı “**insan-ı kâmil**” yapar, yani ona karakter ve edep kazandırır. Hayat eğitimi, okulların ve kursların ötesinde başlar; ailede, sokakta, dost meclislerinde ve hayatın bizzat içinde devam eder. Hayat eğitimi, Peygamber efendimizin ahlâkını kuşanma gayretidir. Bize edep ve samimiyeti öğretir. Böylece bilginin kibre dönüşmesi engellenerek mütevazı oluruz. Hayat eğitimi bize sabrı ve şükrü öğretir. Böylece hayatın getirdiği zorluklar karşısında dirençli olur, nimetler karşısında ise Rabbimize minnet duyarız. Hayat eğitimi bize kul hakkı ve adaleti öğretir. Böylece başkalarının hakkına saygı duyar, ticari ve sosyal ilişkilerde dürüstlükten ayrılmayız. Hayat eğitimi bize merhamet ve yardımlaşmayı öğretir. Böylece insanlara, canlılara ve çevreye şefkatle yaklaşırız.

Kardeşlerim!

Eğitim hayatı ile hayat eğitimi birbirinden ayıramayız. Diploması ve ünvanı çok yüksek fakat edep ve merhametten yoksun bir anlayış topluma huzur getiremez. Aynı şekilde, sadece iyi niyetli ama ilimden ve çağın gereklerinden uzak kalmak da ümmetimizi ileriye götüremez. Bu nedenle evlatlarımıza fen ve sosyal bilimleri öğretmek için gösterdiğimiz çabayı, onlara helâli ve haramı, saygıyı ve sevgiyi öğretmek için de göstermeliyiz. Onlara verebileceğimiz en güzel miras, güzel bir ahlâk ve terbiyedir.

¹ Zümer, 39/9.

² Alak, 96/1-5.

³ Tirmizi, Deavat, 129.

